

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

XXVI

Rédacteur

NIKOLA TASIĆ

Directeur de l'Institut des Etudes balkaniques

Secrétaire

ALEKSANDAR PALAVESTRA

Membres de la Rédaction

MILUTIN GARAŠANIN, MILKA IVIĆ, ČEDOMIR POPOV,

ANTHONY-EMIL TACHIAOS (Thessalonique),

DIMITRIJE ĐORĐEVIĆ (Santa Barbara), DRAGOSLAV ANTONIJEVIĆ, VESELIN
ĐURETIĆ, MIODRAG STOJANOVIĆ

BELGRADE

1995

ХРОНИКА БАЛКАНОЛОШКОГ ИНСТИТУТА САНУ ЗА 1994. ГОДИНУ

1. фебруар

Преминуо је академик Радован Самарџић, дугогодишњи директор Балканолошког института САНУ.

9-11. фебруар

На зимском курсу у Истраживачкој станици Петница, др Александар Палавестра одржао је предавање „Трговина у праисторији”.

12. фебруар-3. март

Мр Љубодраг П. Ристић је био на курсу бугарског језика у Банском, Бугарска („Зимски балкански сусрети - Банско 94”).

17-18. фебруар

У посети Балканолошком институту био је господин Јапис Цалукидис, секретар Министарства за Македонију и Тракију Грчке. Уваженог госта примили су проф. др Никола Тасић, др Милан Ст. Протић, др Веселин Ђуретић и мр Душан Т. Батаковић.

21-27. фебруар

На научном скупу о Косову (*Kosovo: Coexistence or Confrontation*), који је у организацији Универзитета и Културног центра из Нијмегена одржан у Амстердаму, учествовао је мр Душан Т. Батаковић са рефератом „Serbo-Albanian Relations: A Historical Perspective”.

23. фебруар

Балканолошки институт САНУ посетио је и књижевник Димитри Аналис из Грчке. Са њим су разговарали проф. др Никола Тасић, академик Милутин Гарашанин, др Драгослав Антошијевић, др Миодраг Стојановић и др Милан Ст. Протић.

21-24. март

Др Љубинко Раденковић учествовао је на научном скупу *Традиционална етничка култура и народна знања* у организацији Института етнологије и антропологије Руске академије наука у Москви. Поднео је реферат „Дурной глаз в народных представлениях Славян”.

21. март

Из штампе је изашла књига др Милана Ст. Протића *Усјон и њад српске идеје* у издању Балканолошког института САНУ. Рецензенти ове књиге били су академик Радован Самарџић и академик Димитрије Ђорђевић.

21. март

Др Бојан Јовановић учествовао је на научном скупу *Самосвести или самоуништење* у Кремни на Тари. Поднео је реферат „Повратак усмрћене историје и митско исијавање смрти”.

23. март

Др Љубинко Раденковић одржао је предавање „Народные представления о дурном глазе” у Институту за славистику и балканистику РАН у Москви.

27. март

Друштво српске словесности „Орашац” организовало је историјску академију „27. март 1941 - Истина и заблуда” на којој је говорио др Милан Ст. Протић.

28. март

Др Александар Палавестра је на Филозофском факултету у Београду одржао предавање под насловом „Моделу у археологији”.

2. април

Др Бошко Бојовић је у Паризу учествовао на округлом столу који се бавио темом „La dépeçage de la Yougoslavie”.

8. април

Др Веселин Ђуретић је на Конгресу словенских народа у Москви поднео реферат под насловом „Словенски народи на великом раскршћу”.

6. април

Др Љубинко Раденковић учествовао је у разговорима о књизи С. Петровића *Митологија раскрића* одржаним у Коларчевој задужбини.

13. април

Мр Љубодраг П. Ристић изабран је у звање истраживача сарадника.

16. април

Др Милан Ст. Протић учествовао је на комеморативној академији поводом 50 година од савезничког бомбардовања Београда.

17. април

Др Динко Давидов је на Богословској трибини Српске православне цркве у Сомбору одржао предавање „Фрушкогорски манастири - постанак, духовни живот, уметност, страдање”.

18. април

У Салону клуба САНУ одржана је промоција књиге др Здравка Антонића *Записи Пере Букановића - Устанак на Дрини*. На промоцији су говорили: академик Милорад Екмечић, академик Владо Стругар, дописни члан САНУ Никола Тасић и аутор.

26. април

У разговорима о књизи др Бојана Јовановића *Магија српских обреда* учествовали су дописни члан САНУ Драгослав Антонијевић, Буро Шушњић, Душан Пајин и аутор. Разговори су вођени у Коларчевој задужбини.

28. април

Др Александар Палавестра одржао је предавање „Путеви Ћилибара - контакти Италије и централног Балкана”. Предавање је у организацији друштва „Данте Алигијери” одржано у Библиотеци града Београда.

5. мај

Промоција књиге *Усион и над српске идеје* др Милана Ст. Протића одржана је у хотелу „Интерконтинентал”. На промоцији су говорили: проф. др Миладин Животић, др Слободан Инић, проф. др Леон Којен, проф. др Коста Чавошки и аутор.

14. мај

Др Љубинко Раденковић је на Одељењу за етнологију Филозофског факултета у Београду одржао предавање „Методолошка питања семиотичког истраживања текста”.

17. мај

На скупу *Митски лик Светог Саве* који је организовало Научно друштво за словенску митологију и фолклор из Београда учествовали су др Љубинко Раденковић, који је поднео реферат „Митолошко у лику светог Саве”, и др Мирјана Детелић.

18. мај

У посети Балканолошком институту САНУ био је проф. др Димитрије Ђорђевић, професор историје на Универзитету у Санта Барбари-САД.

18. мај

Разговор о зборнику који је приредио др Бојан Јовановић *Карактерологија Срба* вођен је у Народној библиотеци „Жика Поповић” и гимназији „Вера Благојевић” у Шапцу. О књизи су говорили проф. др Загорка Голубовић, др Владета Јеротић, дописни члан САНУ Петар Цацић и аутор.

26. мај

Др Љубинко Раденковић је на Одељењу за етнологију Филозофског факултета у Београду одржао предавање „Структурно-семиотичка анализа народних предања о Св. Сави”.

26-28. мај

На годишњем скупу Српског археолошког друштва који је одржан у Сремским Карловцима из Балканолошког института учествовали су др Александар Палавестра, Кранислав Вранић и Биљана Ђорђевић-Богдановић, која је поднела реферат „Проблем почетка употребе витла на централном Балкану”.

27-31. мај

Проф. др Никола Тасић учествовао је на међународној конференцији за тракологију у Магалији са рефератом: „Енеолитска валазишта источне Србије и Ђердана I и II”.

1-2. јун

Проф. др Никола Тасић учествовао је на симпозијуму *Рани неолит карпатско-подонавске зоне* у Брладу у Румунији са рефератом „Старчевачка насеља у београдској микрорегији”.

7-8. јун

На међународном научном скупу *Миграциона креињања и етничке промене у Македонији од антике до данас*, који је одржан у Скопљу, учествовали су проф. др Никола Тасић, са рефератом „Културна и етничка комуникација током енеолита и бронзаног доба на простору Србије и Македоније”, др Ђорђе С. Костић, са рефератом „Македонија и њена насеља у немачким публикацијама XVIII века”, и Биљана Ђорђевић-Богданковић, са рефератом „О карактеру керамичких налаза Пеоније и Пелагонице у периоду гвозденог доба II”.

8-24. јун

Др Александар Палавестра водио је археолошка истраживања на неолитском насељу Бодњик код Дружетића.

22. јун

У организацији Балканолошког института САНУ одржан је научни скуп *Тихомир Р. Ђорђевић и његов допринос проучавању балканских народа*. На њему су из Балканолошког института учествовали: др Драгослав Антонијевић са рефератом „Тихомир Ђорђевић као хуманиста и интелектуалац свог и нашег времена”, др Бојан Јовановић са рефератом „Тихомир Ђорђевић и антејски принципи етнологије” и др Љубишко Раденковић са темом „Допринос Тихомира Р. Ђорђевића истраживању митолошких бића”.

15-20. јул

Др Љубишко Раденковић је обавио истраживања фолклора у Кушћима у околини Ивањице.

20. јул

Др Љубишко Раденковић је на трибини „Ватра-дуна” у Културном центру Новог Сада одржао предавање „Ватра домаћег огњишта”.

18. јул

Др Александар Палавестра је у Народном музеју у Шапцу одржао предавање „Илирска хералдика”.

20-25. јул

Др Драгослав Антонијевић је у Вршцу отворио изложбу „Преслице” и водио округли сто на тему „Фолклор и фолклоризам данас”.

1. август

Др Александар Палавестра је у Манаковој кући одржао предавање „Змајеви и слична митска бића Балкана”.

1-20. август

Као гости градоначелника грчког града Кавале сарадници Балканолошког института мр Александар Фотић и Дарко Тодоровић похађали су летњи семинару грчког језика.

29. август-4. септембар

У Солуну је одржан VII балканолошки конгрес на коме су из Балканолошког института САНУ учествовали: проф. др Никола Тасић, др Драгослав Антонијевић, др Миодраг Стојановић, мр Александар Фотић, Дарко Тодоровић. Проф. др Никола Тасић је са академиком Милутином Гарашанином и др Драгославом Антонијевићем водио округли сто са темом „Les mouvements transhumants dans le Sud-Est européen à travers les siècles”. Др Драгослав Антонијевић је имао и реферат „Unity and Diversity of Folk Cultures of Southeastern Europe until the late 19th Century”. Мр Александар Фотић је учествовао са рефератом „Mount Athos at the Time of Selim II”, др Миодраг Стојановић са рефератом „Почеци наставе грчког језика код Срба”, а Дарко Тодоровић са рефератом „The Elements of Senecan Tragedy in Chortatsis' *Erofilis*”.

2. септембар

Др Љубинко Раденковић је са рефератом „Неке етнолошке карактеристике Левча” учествовао на округлом столу „Прошлост Левча”, који су у манастиру Каленићу организовали Балканолошки институт САНУ и општина Рековац.

4-12. септембар

Мр Александар Фотић боравио је у манастиру Хиландар где је радио на на турским документима који се чувају у ризници овог манастира.

5-25. септембар

Др Милан Ст. Протић боравио је две недеље у Чикагу, где је одржао три предавања по позиву посвећеном развоју српске националне и државне идеје у модерној историји.

15. септембар

Изашла је из штампе књига *Културе гвозденог доба југословенског Подунавља*, зборник посвећен недавно преминулом колеги из Сомбора Чедомиру Трајковићу.

16. септембар

У оквиру манифестације „Дунав фест” проф. др Никола Тасић је у Народном музеју одржао предавање „Размишљања о Дунаву”.

22-25. септембар

У Љубљани су одржани инаугурациона скупштина и први конгрес Европске археолошке асоцијације на којима су учествовали проф. др Никола Тасић и др Александар Палавестра који је поднео реферат „Балканологија, археологија и историја дугог трајања”.

22-25. септембар

На симпозијуму *Сeosки дани Срећена Вукосављевића* учествовали су др Драгослав Антонијевић, са рефератом „Пасторални супстрат у традиционалној култури Рашке области”, и др Ђорђе С. Костић, са рефератом „Рашка област у путописима”.

3-16. октобар

Под руководством др Александра Палавестре обављена су археолошка истраживања на енеолитском локалитету Бодњик код Дружетића.

11-17. октобар

Др Драгослав Антонијевић обавио је истраживања у шарпланинској жупи Гора.

20-23. октобар

На Златибору је у организацији Балканолошког института САНУ одржан састанак Комисије за археологију југоисточне Европе, као и округли сто посвећен гвозденом добу западне Србије. Из Балканолошког института учествовали су проф. др Никола Тасић, др Александар Палавестра и Биљана Ђорђевић-Богдановић.

27. октобар

На Сајму књига је одржана промоција књиге др Динка Давидова *Уметничка српска ћирилица*, у издању Балканолошког института САНУ и „Просвете”. На промоцији су говорили: Чедомир Мирковић, Добрило Николић и аутор.

27. октобар

Изашла је из штампе књига др Динка Давидова *Парусија* у издању „Просвете”, а њена промоција је одржана на Сајму књига, као и у књижари „Геца Кон”, где су говорили академик Дејан Медаковић, Милка Јанковић и аутор.

28. октобар

Изашла је из штампе књига др Динка Давидова *Српске привилегије*, у издању Балканолошког института САНУ и „Светова” из Новог Сада. Промоција је одржана на Сајму књига. О књизи су говорили: академик Славко Гавриловић, Јован Зивлак и аутор.

20-21. октобар

Др Бојан Јовановић учествовао је на научном скупу *Културно-историјска баштина Лесковца* са рефератом „Несвесно зло у појави урицања у лесковачком крају”.

24-30. октобар

У радној посети Београду био је археолог др Волфрам Шир са Универзитета у Хајделбергу. Том приликом др Шир је посетио и Балканолошки институт САНУ.

27-30. октобар

Др Мирјана Детелић је учествовала на међународном симпозијуму „Мит”, одржаном у Новом Саду, подневши реферат „Од мита до формуле”.

1-14. новембар

Др Динко Давидов је боравио у Будимпешти и Сентаandreји где је вршио истраживања српске уметности XVIII века.

2-4. новембар

Мр Љубодраг Ристић је на међународној научној конференцији „Nationalism versus Internationalism - The Imperial Problem on the

Balkans in Europe”, одржаној у Софији, учествовао са рефератом „The Policy of the Great Powers and Principality of Serbia in 1862”.

5-12. новембар

Мр Љубодраг П. Ристић је, као гост Балканолошког института БАН, био на студијском боравку у Софији. У библиотеци СИБАЛ-а прегледао је микрофилмовану британску дипломатску грађу.

17. новембар

Др Бошко Бојовић је одбранио хабилитацију на Ecole des hautes Etudes en Sciences Sociales у Паризу.

18. новембар

Др Љубинко Раденковић је на IX научном скупу Удружења фолклориста Војводине у Новом Саду учествовао са темом „Митолошка бића у Рјечнику ЈАЗУ”.

19. новембар

У Градском музеју у Сомбору одржана је промоција зборника *Културе звезденог доба југословенског Подунавља*. О књизи су говорили академик Милутин Гарашанин, академик Драгослав Срејовић и дописни члан САНУ Никола Тасић.

5-7. децембар

Мр Душан Т. Батаковић је на међународном научном скупу „La nouvelle question d’Orient” поднео реферат „Les guerres yougoslaves: la dimension religieuse”, у Тулузу, у Француској.

6-8. децембар

На међународном научном скупу *Живот и дело Јована Рајића*, који је одржан у организацији Института за књижевност и уметност, из Балканолошког института САНУ учествовали су др Динко Давидов са рефератом „Јован Рајић и Захарија Орфелин” и др Миодраг Стојановић са рефератом „Доситеј Обрадовић и Јован Рајић: историјска поређења и књижевне реминисценције”.

8. децембар

Др Динко Давидов је добио награду „Јаков Игњатовић” за животно дело. Награду је доделила задужбина Јакова Игњатовића у Будимпешти.

10. децембар

Др Веселин Ђуретић је на националном саветовању о могућностима српског уједињења, одржаном у Београду, поднео

уводни реферат насловљен „Идеолошко-политичке странпутице српске политике у светлости расплета актуелне ратне драме”.

16-17. децембар

Др Љубинко Раденковић је на научном састанку „Опсена лексика”, одржаном на Филозофском факултету у Нишу, учествовао са рефератом „Митолошка обележја опсценог понашања и изражавања”.

20. децембар

Изашла је из штампе књига мр Душана Т. Батаковића „*Yugoslavia, Nations, religions, idéologies*”, у издању *L'Age d'Homme* из Лозане, с предговором Annie Kriegel.